

Freshabit LIFE IP

Lounais-Suomen joet

Pinja Kasvio, aluekoordinaattori
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Yhteistyötä vesiperinnön säilyttämiseksi kautta maan

- Kokonaisbudjetti noin 20 milj € LIFE IP
 - EU LIFE IP rahoitus 12milj € m + Omarahoitus LIFE 8 milj €
 - täydentäviä/integroivia hankkeita n. 5 milj € (muu kuin LIFE – rahoitus)
- Kesto 1.1.2016 – 30.9.2022
- Yhteensä 30 edunsaajaa, Metsähallitus koordinoi, aluehankkeilla omat koordinaattorit
- 12 kohdetta 8 alueella, Natura 2000 alueita 43 kpl
- Kattavana tavoitteena Natura 2000 vesistöalueiden ja/tai direktiivilajien tilan parantaminen (jokihelmisimpukka)
- Kullakin oma painotus toimenpiteisiin

Freshabit LIFE IP -hanke – Suuren sisävesihankkeen toimet

- Yhteistyötä ilman rajoja
 - Yhteistyön lisääminen erityisesti vesi-luonto-metsäsektorien välillä
- Parannetaan sisävesien tilaa ja monimuotoisuutta
 - Pinta- ja pohjavedestä riippuvien luontotyyppien ja lajien tilan parantaminen valtion että yksityisten mailla
 - Vesiensuojelu sekä valuma-alue-, järvi- ja virtavesikunnostuksia, vaellusyhteyksien palauttaminen
- Kehitetään uusia pysyviä menetelmiä ja käytäntöjä
 - vedenalaisen luonnon kartoitusmenetelmien kehitys
 - Latvavesien kartoitus ja tilanarviointimenetelmien kehitys
- Lisätään kiinnostusta ja tietoa sekä innostetaan sisävesien hoitoon
 - Tietoisuuden lisääminen sisävesien monista merkityksistä painopisteenä nuoret ja vapaaehtoiset
 - Tapahtumat, talkoot, retket, YLEn Ahdin valtakunta dokumentti (6osaa)

Varsinais-Suomen ELY - FRESHABIT

Kiskonjoki vapaaksi ja Karvianjoki kuntoon

- Varsinais-Suomen ELY vastaa Kiskonjoen ja Karvianjoen valuma-alueiden käytännön toimien suunnittelusta ja toteutuksesta.
- Kiskonjoki ja Karvianjoki ovat kalatiestrategian kärkikohteita. Erityiskohdelajina jokihelmisimpukka.
- Budjetti n. 1,67 miljoonaa euroa
- Omarahoitusosuus (40 %)
 - Metso-ostot ja rauhoitukset (n.60 ha, 400 000 €), kalatalousmaksut, MMM:n virtavesikunnostusrahat, virkatyö
- Yhteistyötä monien tahojen kanssa mm. Valonia, Salon seudun luonnonsuojeluyhdistys, Pyhäjärvi instituutti, Metsänhoitoyhdistys, Näsen kartano, Koskenkartano...

Toimet Lounais-Suomen joissa

- Kiskon Hålldamin ja Koskenkartanon Kosken kalateiden suunnittelu ja toteutus
- Kiskonjoen pääuoman Latokartanonkosken -Kosken voimalaitoksen väliset pääuomakunnostukset, Anerion-, Vares- ja Kurkelanjoen kunnostaminen (n.2km),
- Latokartanonkosken virkistysalueen rakenteiden kunnostaminen,
- Karvianjoen sivuluomien kunnostukset (9 km)
- Simpukoiden inventoinnit
- Seuranta ennen ja jälkeen kunnostuksia mm. sähkökalastukset

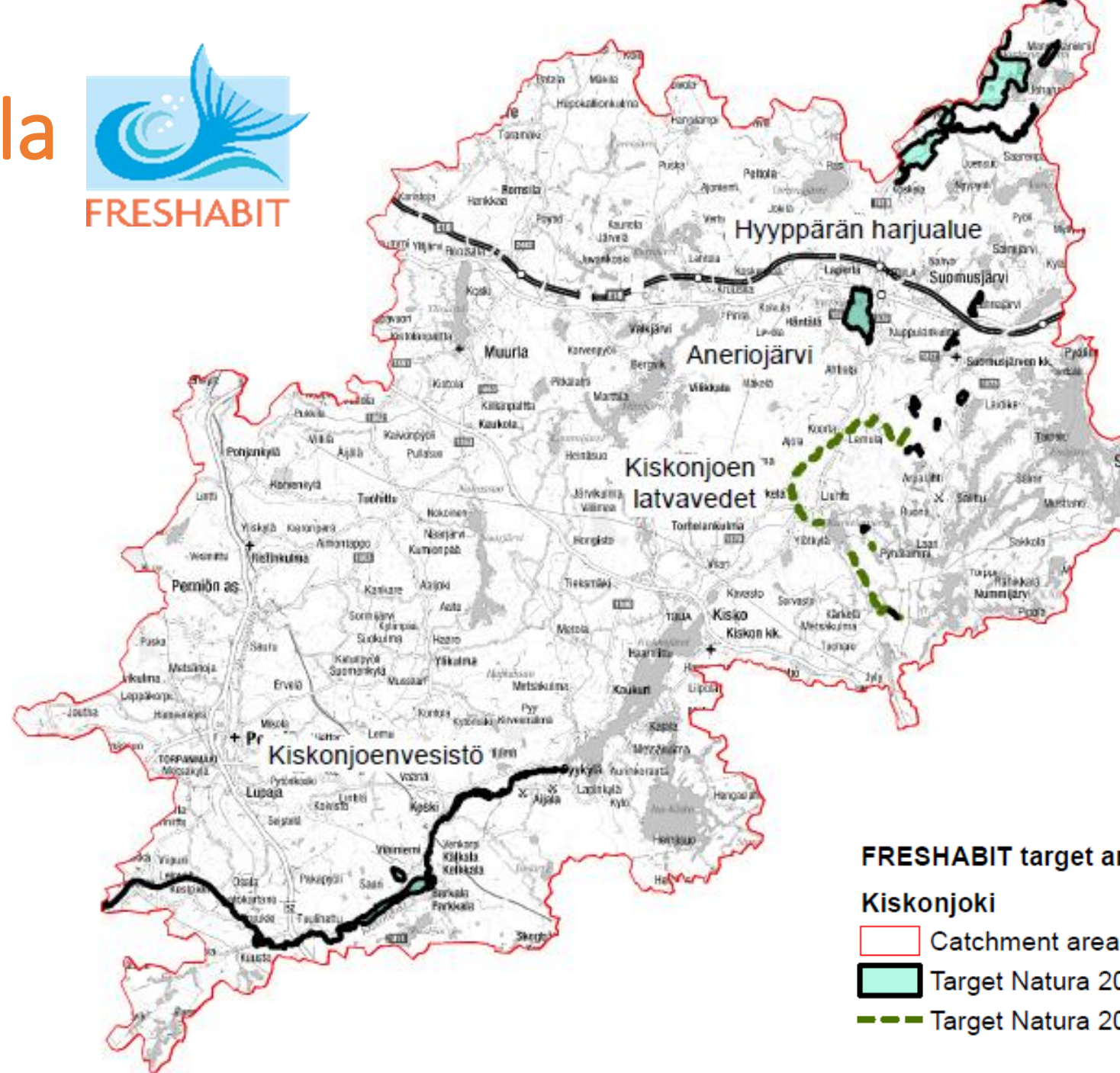

FRESHABIT Kiskonjoella

Arvokas taimenvesistö

- Valuma-alueen koko 1047 km², josta 630 km² Kiskonjoen osuus
- Virtaaman vaihtelu ~0 – 70 m³/s, keskivirtaama 6 m³/s
- Kiskonjoki ja Saarenjärvi ovat osa Natura 2000 -alueiden verkostoa

Vaellusyhteyden palauttaminen Kiskonjoen Koskenkosken kalatie

- Vaellusyhteys merestä
- Vaellusyhteys Kirkkojärvestä

Hälldamin säännöstelypato, nousueste

Koskenkosken voimalaitos, nousueste

Latokartanonkoski, kunnostus 2000
Hamarinkoski, kalatie 2012

KISKONJOEN VALUMA-ALUE

✓ pohja- tai säännöstelypato

5 10 km

Kiskonjoen kalatie

Koskenkosken voimalaitos ja Hålldamin säännöstelypato

- Hålldamin padolla säännöstellään Kirkkojärven vedenkorkeutta
- Voimalaitoksen putouskorkeus on 4,8 m, rakennusvirtaama (maksimivirtaama) 10 m³/s ja teho 0,5 MW

Hålldamin säännöstelypato

Koskenkosken ohitusuoma

Koskenkosken vesivoimalaitos

Koskenkosken kalatie

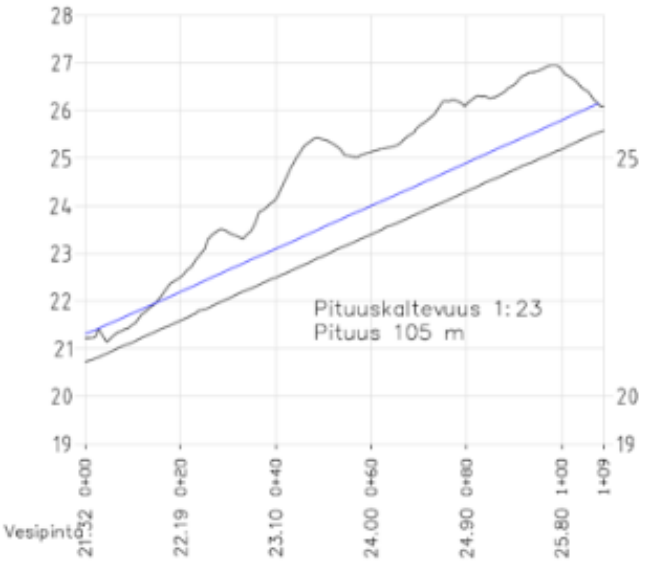
- Suunnitteilla luonnonmukainen kalatie ja pohjapato yht ~ 340 000 €
- Toteutetaan joen itäinen lyhyt linjaus
- Erityishaasteena arkeologiset ja kulttuurihistorialliset arvot
- Juoksutusrakenne betonia, säädettävä luukku ja kalalaskuri

Koskenkosken voimalaitospadon reunaa, johon kalatietä suunniteltiin 2000-luvun alussa teknisenä ratkaisuna. Leena Rannikko

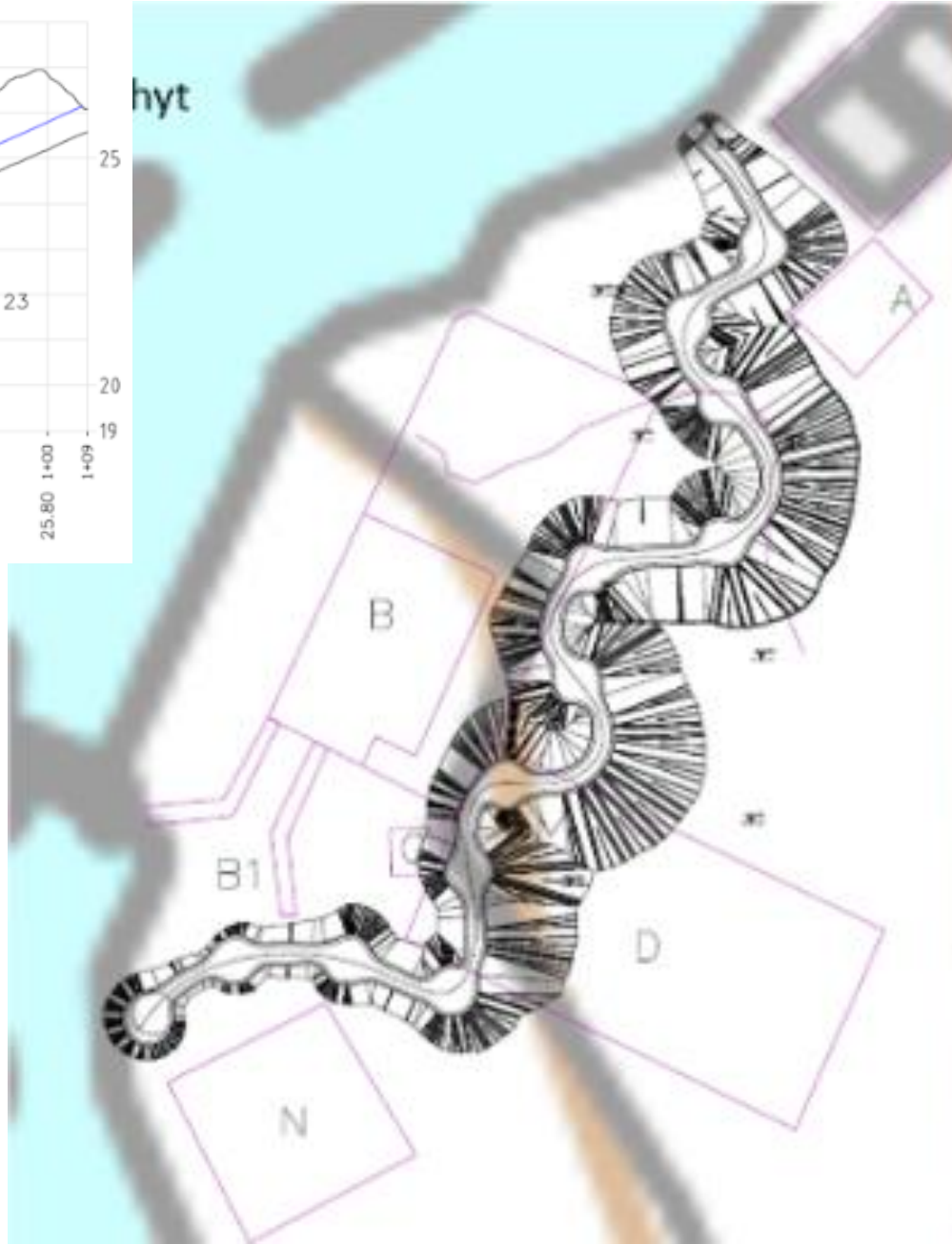
Lyhyt linjaus

Leikkaus Lyhyt-A
Pysty/vaaka=1/10

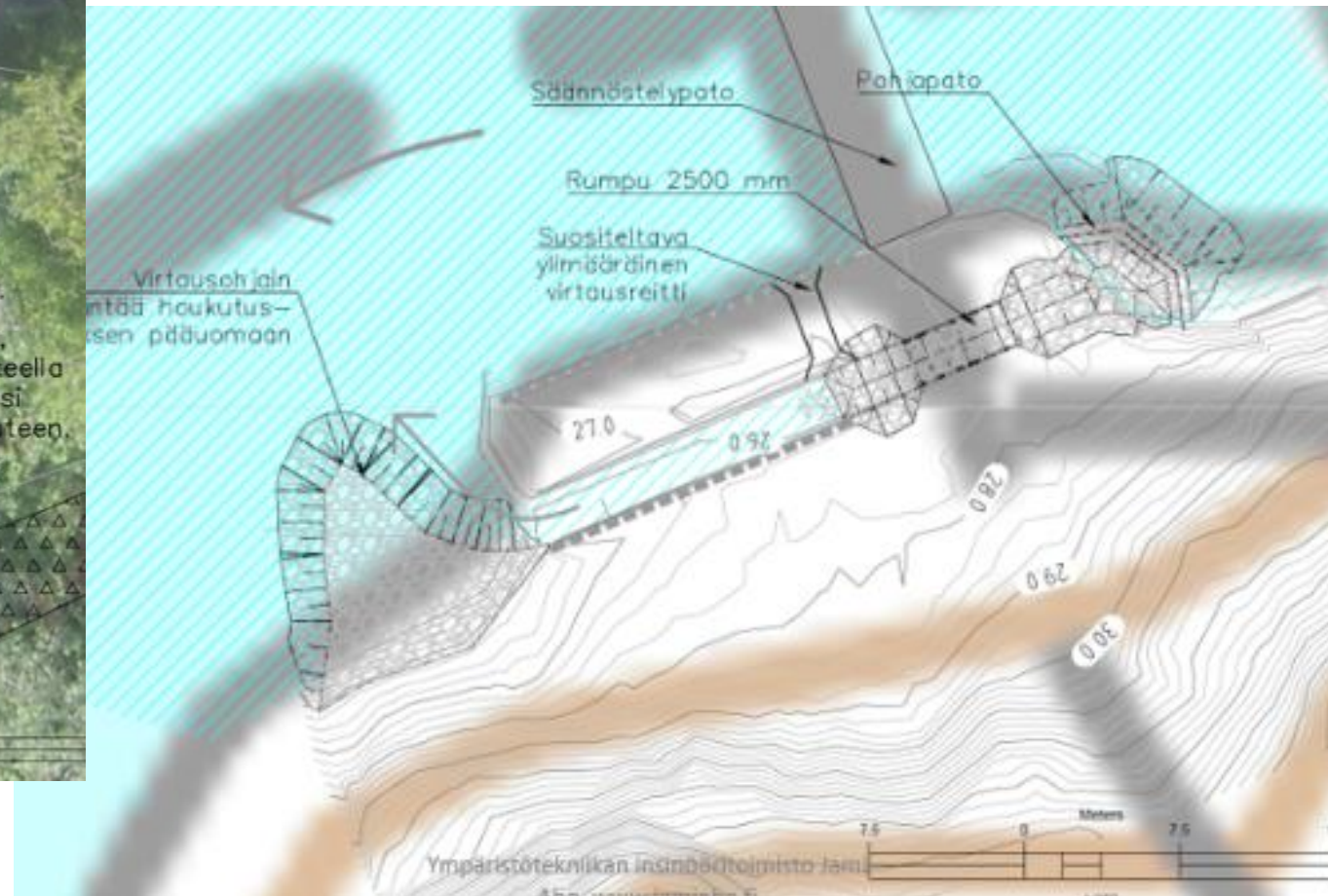
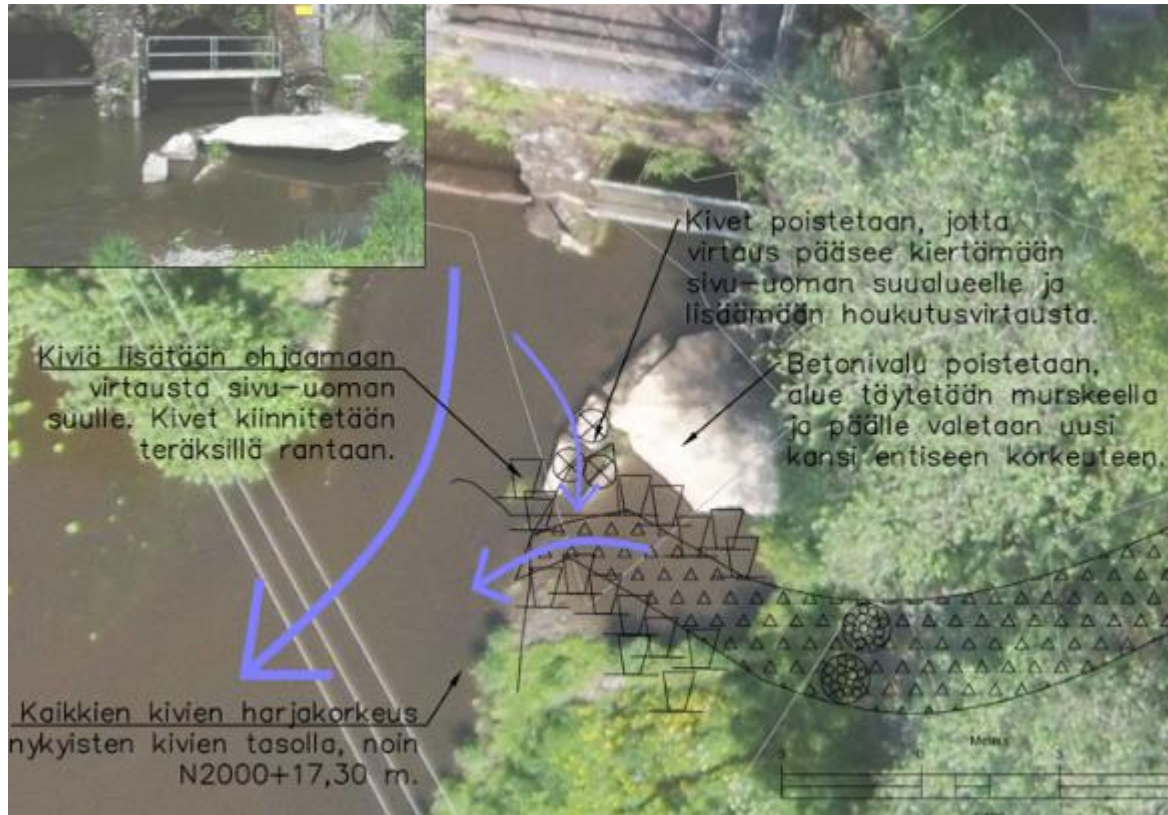
Pituus 105 m,
nettotilavuus-
muutos n. 980m³

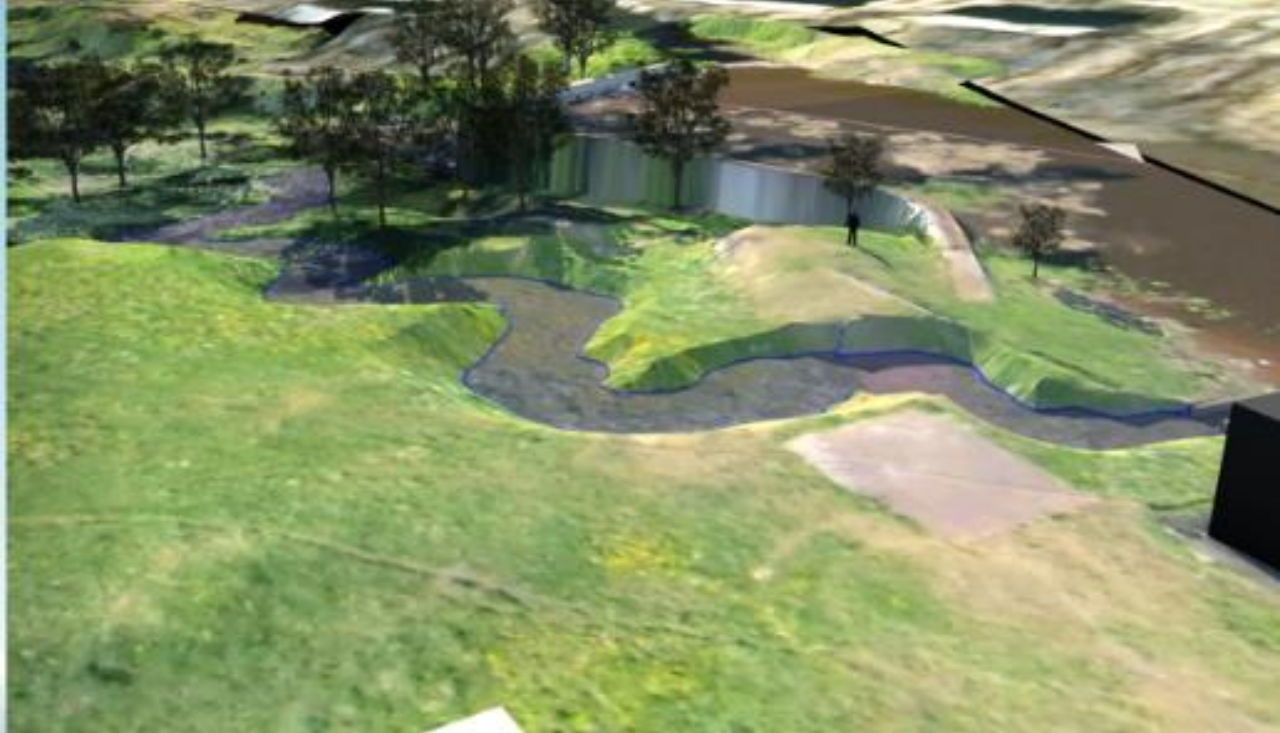
Jami Aho

Häldamin pato

LYHYT KALATIE

onment

Virtaama jatkuva 0,1 m³/s ympäri vuoden
1.9.-30.11. juoksutetaan vettä 0,2-0,4 m³/s
keväällä (1.4.-31.5.) on ohijuoksutuksia, sillä
tulovirtaamasta on noin 50 % päivistä yli voimalan
rakennusvirtaaman.

PITKÄ KALATIE

Jami Aho

Lisää viraston nimi, tekijän nimi ja osasto

Raakkujen etsintä

- 2016 Karvianjoella 4 sukelluspäivää, yli 100 raakkua ja 1 pienempi
- 2016 Kiskonjoella 25 sukelluspäivää, raakkuja ei löytynyt, vuollejokisimpukoita löytyi
- Selvitetään simpukoiden esiintyminen uomakunnostuskohteilta
- Kiskonjoella Aijalan kaivosonnettomuuden ja öljyreikkaonnettomuuden vaikutusten selvittäminen vuollejokisimpukoihin
- Karvianjoelta simpukoiden keruu ja istutus tai siirto Konnevedelle hoitoon jos lisääntymistä ei havaita

Karvianjoen valuma-alueen toimet

Karvianjoen sivuluomien
monivaikutteiset
kunnostukset 9 km

(Pukanluoma,
Aunesluoma,
Peuraluoma,
Paholuoma,
Myllykeitaanoja-
Vesinevanoja,
Saunaluoma, Lohipuro,
Latikanoja, Kirkkoluoma,
Ristilänluoma)

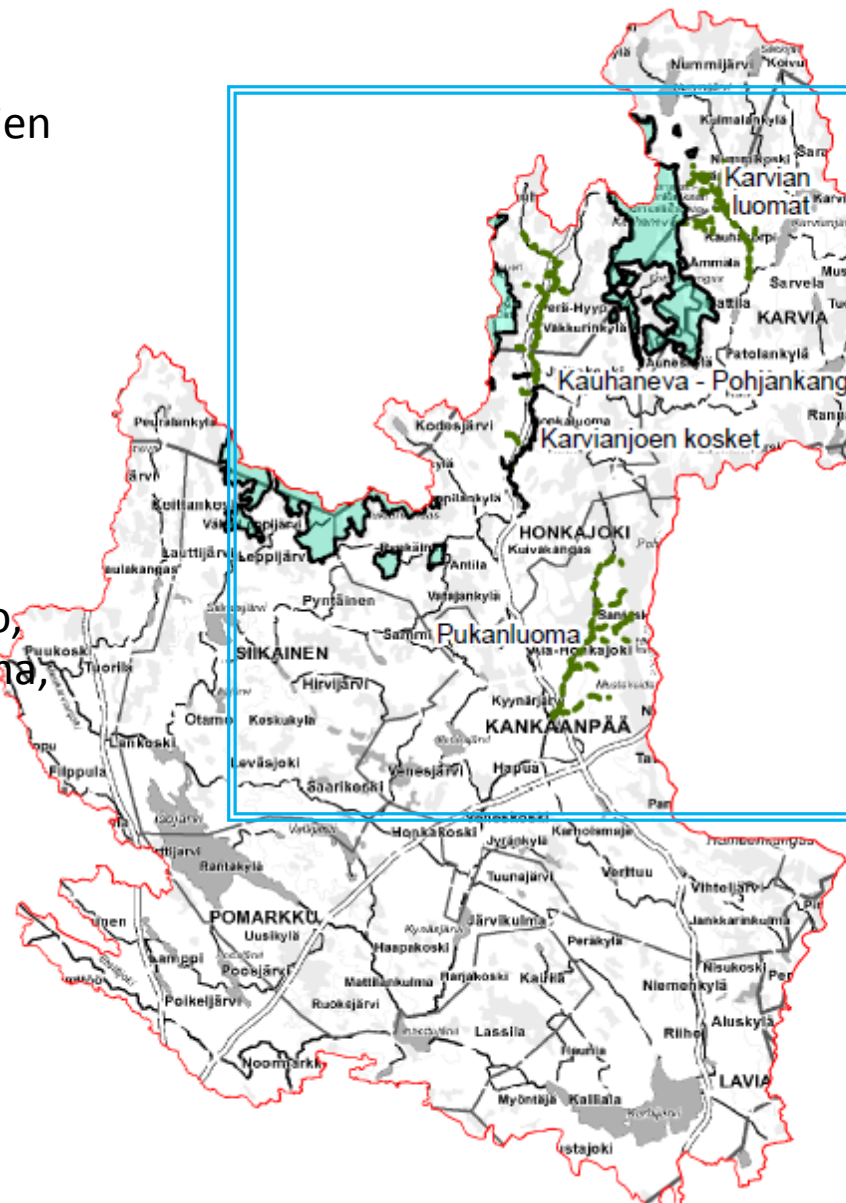
FRESHABIT target areas

Karvianjoki

 Catchment area

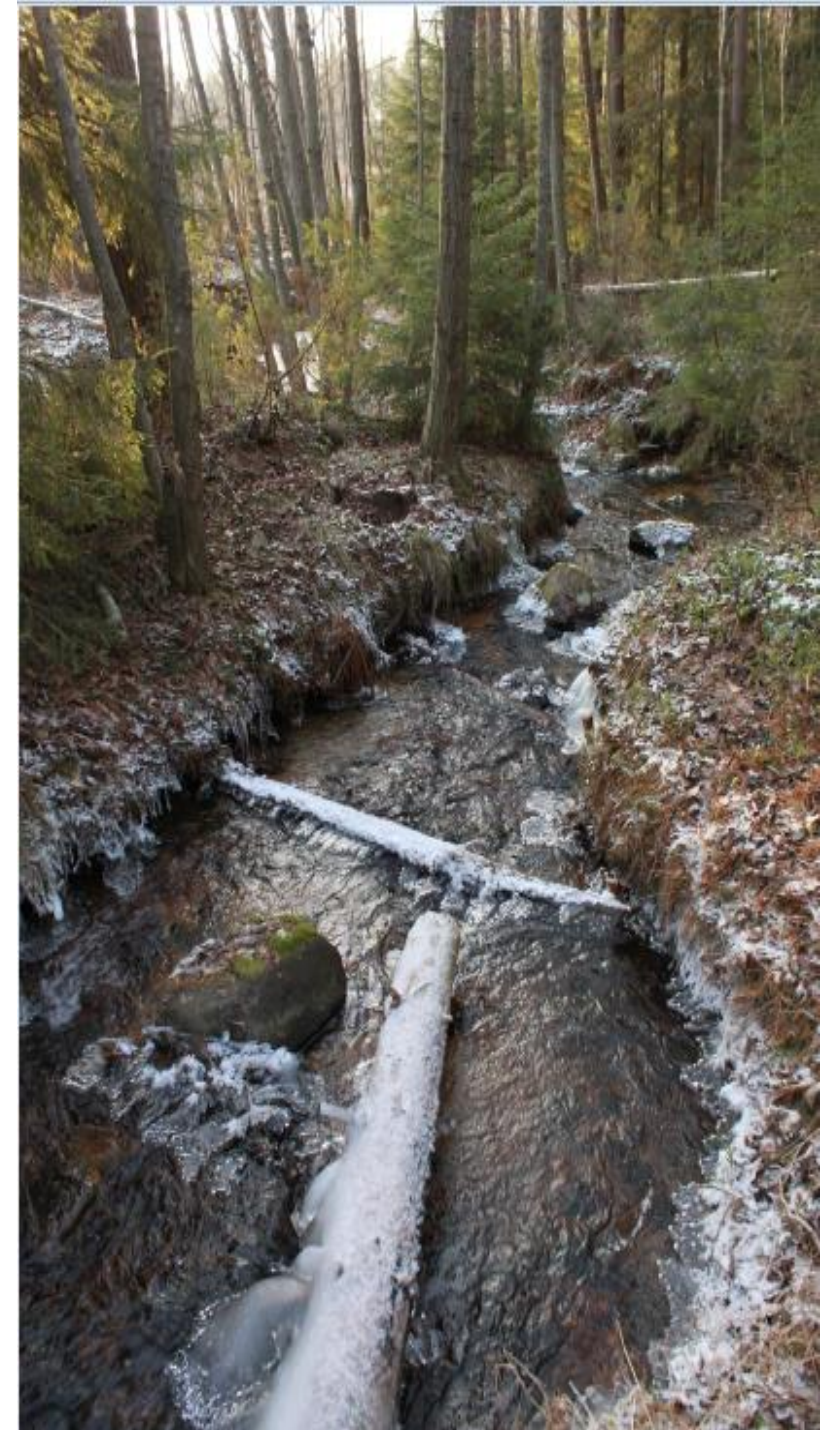
 Target Natura 2000

 Target Natura 2000

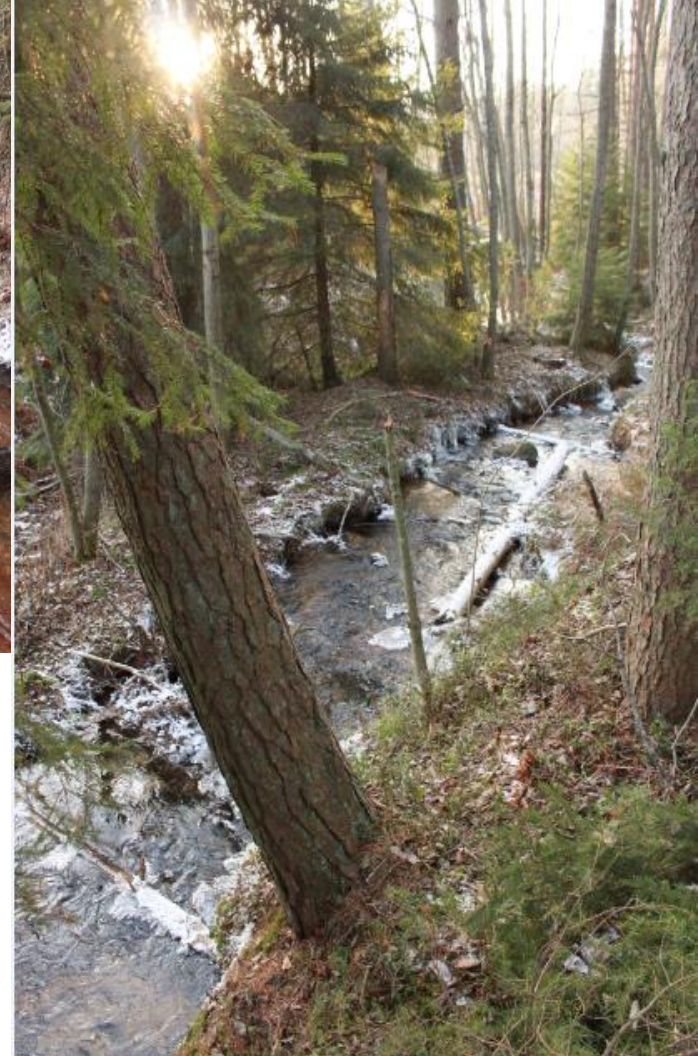
METSO luonnonsuojelualueiden toteutus

- Yksityisiltä mailta vapaaehtoiseen suojeluun yhteensä n.60 hehtaaria maanostoja/rauhoituksia
 - kohdennetaan mm. taimenpurojen lähivaluma-alueisiin
- Metsänhoitoyhdistyksen henkilö palkattu edistämään METSO toteutusta
- METSO-ohjelman maanostoihin ja korvauksiin korvamerkitty 400 000 euroa
 - Karvianjoelle 15 ha ja Kiskonjoelle 47 ha
 - Maanostoja voi tehdä myös enemmän
- Tavoitteena, että taimenien ja jokihelmissimpukoiden kannalta olennaiset uomien varret saadaan pysyvästi rauhoitettua.

Integroivat hankkeet

- Hankkeessa on tärkeää saada toteutettua hankkeen tavoitteita tukevia ja täydentäviä hankkeita
- Integroivat hankkeet:
 - SAAVI,
 - Valonian virtavesihanke
 - Patokato hanke

Lisätään kiinnostusta ja tietoa ja innostetaan sisävesien hoitoon

- Järjestetään tapahtumia ja talkoita
- Kannustetaan ja luodaan mahdollisuuksia vapaaehtoistyöhön
- Jaetaan tietoa METSO ohjelmasta
- Osallistutaan Ahdin valtakunta dokumenttisarjan tuotantoon

Kiitos!

Lisätietoja:

Pinja Kasvio

pinja.kasvio@ely-keskus.fi

FRESHABIT LIFE IP

Pauliina Louhi, Metsähallitus

pauliina.louhi@metsa.fi

www.metsa.fi/freshabit

[Video Freshabitista](#)

